

MY STYLE IS MY THINKING

LARISA ZVEZDOTSHETOVA TYÖHUONEENSSAAN ODESSASSA 1.9.2012.
VALOKUVA: KIMMO SARJE.

Larisa Zvezdotshetova (s. 1958) on syntyperäinen odessalainen kuvataiteilija, jonka taiteelliseen kehitykseen elämä perestroikan ajan Moskovassa vaikutti ratkaisevasti. Hän toimi 1980-luvun lopulla kokonaista taiteilijasukupolvea muovanneessa Furmanni-kujan yhteisössä. Huonetilojen purkamista odotaneessa vanhassa asuinkerrostalossa Moskovan keskustassa työskenteli yli seitsemänkymmentä taiteilijaa naivisteista käsitetaiteilijoihin. ”Furmanni oli elämäni parasta aikaa”, Zvezdotshetova muistelee.

Käsitteellisesti tai filosofisesti suuntautuneista taiteilijoista Sven Gundlah, Vladimir Mironenko, Andrei Filippov, Juri Albert ja Zvezdotshetovan silloinen aviomies Konstantin Zvezdotshetov olivat hänen läheisimpiä kollegoitaan. Furmanni oli epävirallinen taidekoulu, jossa taiteilijat oppivat toisiltaan. Zvezdotshetova korostaakin, että hänen sukupolvensa taiteilijoilla oli harvoin varsinaista ammattikoulutusta. ”Kukaan ei pakottanut meitä hyväksi maalareiksi tai piirtäjiksi. Tutkimme taidehistoriaa ja -teoriaa, samalla kun neuvostoakatemit kahlitsivat kaiken käsityöhön.” Tästä huolimatta kaksi kolmasosaa Furmannin taiteilijoista toimii yhä alalla.

Mutta kuinka nuori naistaiteilija otti tilansa miehissä yhteisössä? ”Olin sellainen monsteri”, hän sanoo. ”En ole feministi. Minulle feminismi on jonkinlainen getto. Voisin myös sanoa, että jokainen nainen on feministi, kun hän ottaa asemansa.”

Taiteilijana Zvezdotshetovaa kiinnostavat esteettiset kokeet, uudet tekniikat ja materiaalit, kitsch ja nykyajan arkeologia. Myös naiseuteen liittyvät teemat kuten koti ovat aika ajoin tärkeitä hänen työssään. ”My style is my thinking.”

Neuvostoaikana Odessa oli yksi unionin kiinnostavia taidekaupunkeja Moskovin ja Leningradin ohella. Moskovin vuosien jälkeen Länsi-Euroopassa toiminut Zvezdotshetova on palannut ja asettunut nykyisin Ukrainaan kuuluvaan Odessaan, vaikka hänellä onkin Venäjän ja Hollannin kansalaisuus.

Pekka Halosen taidekokoelmaan sisältyy merkittävä otos Furmanni-kujan sots-taidetta perestroikan vuosilta. Myös Zvezdotshetova on mukana parilla varhaisella teoksellaan.

— KIMMO SARJE